

אשְׁתַּכַּח עִמִּיהָ, וּכְדִין לָא שְׁלִטִין דִּינִין בְּעֵלְמָא, מָאי טַעְמָא, בְּגִין דִּימִינָא אֲשַׁתְּכַח עִמִּיהָ. וְאִי יִמִּינָא אֲסַתְּלַקְתָּ, הָא שְׁמָא לָא אֲזַדְמֶנְתָּ, כְּדִין דִּינִין מִתְעַרְוּן בְּעֵלְמָא, וְדִינָא שְׂרִיָא בְּכֻלָּא.

שולטים הדינים בעולם. מה הטעם? משום שהימין נמצא עמו, ואם הימין מסתלקת, הרי מזדמנת השמאל, ואז מתעוררים דינים בעולם, והדין שרוי בכל. כשרבי שמעון היה מגיע לפסוק הזה, היה בוכה, שפכתוב (איכה ב) השיב אחר ימינו. וכי אפשר שהשיב אחר ימינו? אלא משום שהקדים השמאל לרדת לעולם, והימין נשארה במקום אחר.

רבי שמעון פד הוה מטי להאי קרא, הוה כבי, דכתיב, (איכה ב) השיב אחר ימינו. וכי אפשר דהשיב אחר ימינו. אלא בגין דאקדים שְׁמָא לָא לְנַחְתָּא בְּעֵלְמָא, ויִמִּינָא אֲשַׁתְּאֲרַת בְּאַתָּר אַחְרָא.

אמר רבי שמעון, פתיב (ישעיה נז) הצדיק אבד, והא אוקימנא מלי, הצדיק נאבד לא (ד) "ע"ב) פתיב, אלא הצדיק אבד. מכל אינון אנפי מלפא, לא אשתכח דאבד, אלא צדיק. אבד בתרי סטרי: חד, דלא שראן ביה ברפאן, פד בקדמיתא. וחד, דאתרחיקת מניה בת זוגיה דהיא כנסת ישראל. אשתכח, דצדיק אבד יתיר מכלא. ולזמנא דאתי כתיב, (זכריה ט) גילי מאד בת ציון הריעי בת ירושלם הנה מלפך יבא לך צדיק ונושע הוא. צדיק ומושיע לא כתוב, אלא צדיק ונושע הוא. הוא נושע ודאי, והרי זה נתבאר.

אמר רבי שמעון, פתיב (ישעיה נז) הצדיק אבד. והא אוקימנא מלי, הצדיק נאבד לא (ד) "ע"ב) פתיב, אלא הצדיק אבד. מכל אינון אנפי מלפא, לא אשתכח דאבד, אלא צדיק. אבד בתרי סטרי: חד, דלא שראן ביה ברפאן, פד בקדמיתא. וחד, דאתרחיקת מניה בת זוגיה דהיא כנסת ישראל. אשתכח, דצדיק אבד יתיר מכלא. ולזמנא דאתי כתיב, (זכריה ט) גילי מאד בת ציון הריעי בת ירושלם הנה מלפך יבא לך צדיק ונושע הוא. צדיק ומושיע לא כתוב, אלא צדיק ונושע הוא. הוא נושע ודאי. והא אתמר.

ימינך יי נאדרי בכח. (שמות טו) מאי נאדרי, נאדר מיבעי ליה. אלא, בשעתא דשמאלא אתיא לאזדווגא בימינא, כדין כתיב נאדרי תרעץ, (ס"א בבבא תרי, ולעולם וכו') ולעולם הכי הוא בגין דשמאלא אשתכח בימינא, ואתכליל ביה.

ימינך יי נאדרי בכח. (שמות טו) מאי נאדרי, נאדר מיבעי ליה. אלא, בשעתא דשמאלא אתיא לאזדווגא בימינא, כדין כתיב נאדרי תרעץ, (ס"א בבבא תרי, ולעולם וכו') ולעולם הכי הוא בגין דשמאלא אשתכח בימינא, ואתכליל ביה.

אמר רבי שמעון, כמו שבארנו - כך זה, שאדם נמצא שגחלק. מה הטעם? כדי לקבל עמו בת זוגו שיעשו גוף אחד ממש. כשימינך, נמצא שגחלק. מה הטעם? כדי לקבל עמו שמאל. וכך זה הכל, אחד באחד. ועל זה באחד מפה

אמר רבי שמעון, כמה דאוקימנא הכי הוא, דבר נש אשתכח דאתפלג. מאי טעמא. בגין לקבלא עמיה בת זוגיה, דיתעבידו חד גופא ממש. פד ימינך, אשתכח דאתפלג. מאי טעמא. בגין לקבלא עמיה שְׁמָא לָא. והכי הוא כלא, חד בחד. ועל דא,

אמר רבי שמעון, כמו שבארנו - כך זה, שאדם נמצא שגחלק. מה הטעם? כדי לקבל עמו בת זוגו שיעשו גוף אחד ממש. כשימינך, נמצא שגחלק. מה הטעם? כדי לקבל עמו שמאל. וכך זה הכל, אחד באחד. ועל זה באחד מפה

ומרפא. זהו שכתוב מינף ה' תרעץ אויב.

בא ראה, שירה זו נאמרה על אותו זמן ועל הזמן שיבא לעתיד, בימים שיתעורר מלך המשיח, שכתוב מינף ה' תרעץ אויב. לא כתב רעפת, אלא תרעץ. מה כתוב בתחלה? (איכה ב) השיב אחר ימינו מפני אויב. באותו זמן היא תרעץ אויב לעתיד לבא. והכל כף הוא. תהרס קמיה - לא כתוב הרסת, אלא תהרס. תשלח חרונה יאכלמו פקש. הפל לעתיד לבא. מינף ה' נאדרי בכח - בזמן הזה, בעולם הזה. מינף ה' תרעץ אויב - בזמן מלך המשיח. וכרב גאנף תהרס קמיה - לביאת גוג ומגוג. תשלח חרונה יאכלמו פקש - לתחית המתים, שכתוב (דניאל יב) ורבים מישגי אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות ולדראון עולם.

באותו זמן, אמר רבי שמעון, אשרי אותם שישארו בעולם. ומי הם? בא ראה, לא ישארו בעולם רק אותם מהולים, שקבלו אות ברית הקדוש, ונכנסו לברית הקדוש באותם שני חלקים, כמו שבארנו, והוא שומר את אותו הברית ולא מכניסו למקום שלא צריך. אלה הם שישארו ויכתבו לחיי עולם.

מינן לנו? שכתוב (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלם. משמע הנשאר בציון והנותר בירושלם, שכל מי שנמול, בשתי הדרגות הללו נכנס. ואם שומר אותו ברית פראוי וינהר בו, עליו כתוב הנשאר בציון והנותר בירושלם. אלו ישארו לאותו זמן, ובהם עתיד הקדוש ברונה הוא לחדש את העולם ולשמח בהם.

הנשאר בציון והנותר בירושלם. אליו ישתארו ביהוה זמנא, ובהו זמני

בחד מחי ומפי, הדיא הוא דכתיב מינף יי' תרעץ אויב.

תא חזי, שירתא דא אתמר, על ההוא זמנא, ועל זמנא דאתי, פיומי דיתער מלפא משיחא, דכתיב, מינף יי' תרעץ אויב, רעפת לא כתיב, אלא תרעץ. מה כתיב בקדמיתא, (איכה א) השיב אחר ימינו מפני אויב, ביהוה זמנא, היא תרעץ אויב לזמנא דאתי. וכלא הכי הוא, תהרוס קמיה, הרסת לא כתיב, אלא תהרוס. תשלח חרונה יאכלמו פקש, פלא לזמנא דאתי. מינף יי' נאדרי בכח, בזמנא דא, בעלמא דין. מינף יי' תרעץ אויב, בזמנא דמלפא משיחא. וכרב גאנף תהרוס קמיה, לביאת גוג ומגוג. תשלח חרונה יאכלמו פקש, לתחית המתים. דכתיב, (דניאל יב) ורבים מישגי אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות ולדראון עולם.

בהוה זמנא, אמר רבי שמעון, זכאין אינון דישתארו בעלמא, ומאן אינון. תא חזי, לא ישתאר מבני עלמא, בר אינון גזירין, דקבילו את קיימא קדישא, ועאלו בקיימא קדישא, באינון תרין חולקין, כמה דאוקימנא. והוא נטיר ליה להוה קיים, ולא עייליה באתר דלא אצטריה, אלין אינון דישתארו, ויכתבו לחיי עלמא.

מנרן. דכתיב, (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלם. משמע הנשאר בציון והנותר בירושלם, דכל מאן דאתגזר, באלין תרין דרגין עאל. ואי נטיר להוה קיים פדקא חזי, ויזדהר ביה, עליה כתיב הנשאר בציון והנותר בירושלם. אליו ישתארו ביהוה זמנא, ובהו זמני

על אותו זמן פתוב, (תהלים קד) יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו.

רבי חייא היה הולך לרבי אלעזר. מצאו שהיה יושב אצל רבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמיו. עד שהרים ראשו, ראה את רבי חייא. אמר, (ישעיה יט) פיום ההוא יהיה ישראל שלישיה למצרים ולאשור ברכה בקרב הארץ אשר ברכו ה' צבאות לאמר ברוך עמי מצרים ומעשה ידי אשור ונחלתי ישראל.

(וכי אשור ומצרים הם קרובים לקדוש-ברוך-הוא?)

אלא, על הגלות שתעלה ממצרים ומאשור זה נאמר. ואם נאמר על מצרים ועל אשור - על אותם חסידים שלהם שחזרו בתשובה ונשארו לעבד את ישראל ואת מלך המשיח, שכתוב (תהלים עב) וישתחוו לו כל מלכים, וכתוב והיו מלכים אמנוך וגו'.

אמר לו, מה זה שכתוב דרכיה דרכי נעם? אמר לו, כמה טפשים בני העולם שלא יודעים ולא משגיחים בדברי תורה, שהרי דברי תורה (כמה סודות עליונים ושהם) הם דרך לנפוח פאותו נעם ה', שכתוב דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום. דרכי נעם ודאי. מה זה נעם? כמו שכתוב (תהלים כו) לחזות בנעם ה', והרי פרושה, משום (כף) שהתורה ודרכיה באים מאותו נעם, ואותן דרכים מפרשות בה, ועל זה דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.

אמר רבי חייא, שנינו, בשעה שהקדוש ברוך הוא נתן תורה לישראל, יצא אור מאותו נעם, והתעטר בו הקדוש ברוך הוא, ומאותו נעם הבהיקו זיום של כל העולמות, של כל הרקיעים, של כל הכתרים. על אותה שעה כתוב (שיר ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו'.

ואותה שעה שנבנה המקדש,

קדשא בריך הוא לחדתא עלמא, ולמחדי בהו. על ההוא זמנא כתיב, (תהלים קד) יהי כבוד יי' לעולם ישמח יי' במעשיו.

רבי חייא היה אזיל לגבי רבי אלעזר, אשפחיה, דהוה יתיב לגביה דרבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמיו. עד דזקיף רישיה, חמא ליה לרבי חייא, אמר, (ישעיה יט) פיום ההוא יהיה ישראל שלישיה למצרים ולאשור ברכה בקרב הארץ אשר ברכו יי' צבאות לאמר ברוך עמי מצרים ומעשה ידי אשור ונחלתי ישראל, (ס"א וכי אשור ומצרים קרובין אינון לקודשא בריך הוא. אלא, על גלותא דיסקון ממצרים ומאשור אתמר, ואי אתמר על מצרים ועל אשור, על אינון חסידין דלחון, דאתדרו בתיובתא, ואשתארו לנפולח לישראל ולמלכא משיחא, דכתיב, (תהלים עב) וישתחוו לו כל מלכים. וכתיב, (ישעיה מט) והיו מלכים אמנוך וגו'.

אמר ליה, מאי דכתיב, (משלי ג) דרכיה דרכי נעם אמר ליה כמה טפשיין (כו) בני עלמא, דלא ידעין ולא משגיחין במלוי דאורייתא, דהא מלין דאורייתא (נ"א כמה ריון עלאין אית בהו) אינון ארחא למזפי בההוא נעם יי' דכתיב דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום. דרכי נעם ודאי. מאי נעם. כמה דכתיב, (תהלים כו) לחזות בנעם יי', והא אוקמוה, בגין (נ"א כף) דאורייתא, וארחוי, מההוא נעם אתיין, ואינון ארחין פרישן ביה, ועל דא דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.

אמר רבי חייא, תנינו, בשעתא דקודשא בריך הוא יי' יהב אורייתא לישראל, נפק נהורא מההוא נעם, ואתעטר ביה קדשא בריך הוא, ומההוא נעם אבהיקו זיון דכלהו עלמין (ד"ו ח"ו א"ו) דכלהו רקיעין, דכלהו כתריין. על ההוא שעתא כתיב, (שיר השירים ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו'.

וההיא שעתא דאתבני מקדשא, אתעטר

התעטר הקדוש ברוך הוא באותה
עטרה, וישב בכסאו והתעטר
בעטרותיו. ומאותו זמן שנהרב
בית המקדש, לא התעטר הקדוש
ברוך הוא בעטרותיו, ואותו נעם
התכסה ונגנז.

אמר רבי אלעזר, בשעה שנכנס
משה לתוך הענן, כפתוב (שמות כד)
ויבא משה בתוך הענן, כאדם
שהיה הולך במקום של רוח,
ופגש בו מלאך גדול אחד. ושנינו
ששמו קמוא"ל, והוא ממנה על
שנים עשר אלף ממנים שליחים.
רצה להודיג במשה. פתח משה
פיו בשתיים עשרה אותיות
חקיקות של השם הקדוש שלמד
אותו הקדוש ברוך הוא בסנה,
והתרחק ממנו שתיים עשרה אלף
פרסות, והיה משה הולך בענן,
ועיניו לזהטות בגחלי אש.

עד שפגש בו מלאך אחד גדול
ונכבד מן הקדם, ושנינו ששמו
הדרניא"ל, והוא עליון על כל
שאר המלאכים אלף וששים
רבוא פרסות, וקולו הולך
במאתים אלף רקיעים שמקפים
באש לבנה. פיון שראהו משה,
לא יכל לדבר. רצה לזרק את
עצמו מתוך הענן.

אמר לו הקדוש ברוך הוא, משה,
וכי אפה שהרבית דברים עמי
בסנה, שרצית לדעת את סוד
השם הקדוש ולא פחדת, ועכשו
אפה פוחד מאחד משמשי? פיון
ששמע משה את קול הקדוש
ברוך הוא, התחזק. פתח פיו
בשבעים ושתיים אותיות השם
העליון. פיון ששמע הדרניא"ל
את אותיות השם הקדוש מפי
משה, הודעו. קרב אליו ואמר
לו: אשרי חלקך, משה, שהתגלה
לך מה שלא התגלה למלאכים
העליונים.

קדשא בריך הוא בכהוא עטרה, וייתב
בכרסיא דיליה, ואתעטר בעטרוי. ומההוא
זמנא דאתחרב בי מקדשא, לא אתעטר קדשא
ברוך הוא בעטרוי, וההוא נעם אתטמר
ואתגניז.

אמר רבי אלעזר, בשעתא דעאל משה בגו
עננא, פמה דכתיב, (שמות כד) ויבא משה
בתוך הענן, כבר נש דהיה אזיל באתר דרוחא.
איערע ביה חד מלאכא רברבא, ותאנא,
קמוא"ל שמייה. והוא ממנא על תריסר אלפין
ממנן שליחן. בעא לאזדווגא ביה במשה,
פתח משה פומיה, בתריסר אתוון גליפן
דשמא קדישא דאוליה ליה קדשא בריך הוא
בסנה, ואתרחק מגיה תריסר אלפין פרסין,
והיה אזל משה בעננא, ועינוי מלהטן
בגומרין דאשא.

עד דאיערע ביה חד מלאכא, רברבא ויקירא
מן קדמאה, ותאנא הדרניא"ל שמייה,
והוא עלאה על שאר מלאכין, אלף ושתיין
רבוא פרסין, וקליה אזיל במאתן אלף רקיעין,
דמסתחראן באשא חינורא. פיון דחמא ליה
משה, לא יכיל למלא. בעא למשדי גרמיה
מגו עננא.

אמר ליה קדשא בריך הוא, משה, וכי אנת
הוא דאסגית מלין עמי בסנה, דבעית
למנדע רזא דשמא קדישא, ולא דחלת.
והשתא את דחיל מחד משמשי. פיון דשמע
משה קליה דקודשא בריך הוא, אתתקף. פתח
פומיה, בשבעין ותריין אתוון דשמא עלאה,
פיון דשמע הדרני"אל אתוון דשמא קדישא,
מפומיה דמשה, אזדעזע. קריב לגביה, אמר
ליה, זפאה חולקך משה, דאתגלי לך, מה
דלא אתגלי למלאכי עלאי.